
PERBANDINGAN CIRI-CIRI UMUM NAHU BAHASA ARAB DAN BAHASA MELAYU DAN KAITANNYA DENGAN KESULITAN PELAJAR-PELAJAR MELAYU MEMPELAJARI BAHASA ARAB

Oleh
Mat Taib Bin Pa

Muqadimah

Bahasa Arab dan bahasa Melayu masing-masing mempunyai ciri-ciri nahunya yang tersendiri. Ciri-ciri ini kadang-kadangnya sama, tetapi dalam banyak keadaan adalah tidak sama kerana kedua-duanya bukanlah berasal dari rumpun bahasa yang sama.

Bahasa Arab tergolong dalam rumpun bahasa-bahasa Semit yang terletak di bawahnya juga bahasa-bahasa Aramiah, Finiqiah, Ibriah, Arab Lama Selatan dan Babiliah.¹ Bahasa Melayu pula tergolong dalam rumpun bahasa-bahasa Austronesia yang merupakan satu cabang daripada cabang-cabang bahasa Austris.² Oleh kerana kedua-dua bahasa ini bukan berasal dari rumpun bahasa

yang sama, maka sudah pasti terdapat perbezaan yang agak ketara antara keduanya.

Perbandingan Ciri-Ciri

(1) Infleksi (al-I‘rab) Dan Susunan Perkataan.

Mungkin ciri bahasa Arab yang paling utama ialah infleksi (al-I‘rab).

Ia ditakrifkan sebagai (perubahan baris akhir perkataan disebabkan oleh perubahan fungsi nahu di dalam ayat).³ Perubahan fungsi nahu ini mungkin berbentuk perubahan makna, seperti dalam dua contoh berikut :

(1) شَكَرَ مُحَمَّدًا عَلِيًّا

[syakara Muhammad(un) ‘aliyy(an)]

Muhamad berterima kasih kepada Ali

(2) شَكَرَ عَلِيًّا مُحَمَّدًا

[syakara Muhammad(an) ‘aliyy(un)]

Ali berterima kasih kepada Muhammad

Kedua ayat di atas mempunyai susunan perkataan yang sama. Walaupun demikian, maknanya berbeza antara satu sama lain kerana Muhamad adalah pelaku dan Ali adalah objek dalam ayat pertama sementara Muhammad adalah objek dan Ali adalah pelaku dalam ayat kedua. Perbezaan makna ini hanya disebabkan oleh perbezaan baris/bunyi akhir pada perkataan “Muhamad” dan “Ali”, iaitu sama ada “Muhammad(un)” atau “Muhammad(an)” dan “‘Aliyy(un)” atau “‘Aliyyan”. Fenomena inilah yang telah menyebabkan Ibn Jinniy mendefinisikan infleksi sebagai menerangkan makna dengan perkataan⁴ dan Ibn Faris pula mengatakan bahawa infleksi membezakan antara makna-makna yang setara antara perkataan dan melaluinyalah diketahui cerita/isi yang merupakan asal percakapan; tanpanya tentu tidak dapat dibezakan antara pelaku dan objek, kata saingan dan kata nama kepada sifat nama, wacana kekaguman dan wacana pertanyaan, kata terbitan dan asal kata terbitan serta sifat nama dan wacana penegasan.⁵ Beliau juga telah menyatakan bahawa melalui infleksi dapat dibezakan sesuatu maksud dan diketahui tujuan pembicara).⁶

Kadang-kadang perubahan baris akhir tidak ada kaitan dengan makna, tetapi hanya sekadar membezakan fungsi nahu sahaja, seperti contoh-contoh berikut:

(3) كِتَابُ مُحَمَّدٍ
[kitab(u) Muhammad(in)]

Buku Muhamad

(4) السَّيِّدُ مُحَمَّدٌ
[al-sayyid(u) Muhammad(un)]

Encik Muhamad

Dalam kedua contoh di atas, perbezaan baris perkataan “Muhammad” tidak disebabkan oleh perbezaan makna tetapi perbezaan fungsi nahu sahaja. Perkataan “Muhamad” dalam contoh pertama berfungsi sebagai kata sandaran dan dalam ayat kedua sebagai kata saingan.⁷ Oleh itu, sebahagian ahli-ahli bahasa Arab mengatakan bahawa infleksi tidak mempunyai apa-apa nilai makna yang penting, malah ia merupakan semata-mata hiasan bahasa yang ada pertalian yang kuat dengan musik, nyanyian dan sajak,⁸ kerana sekiranya diubah baris perkataan “ Muhammad “ tidak akan mengubah makna ayat.

Walau apa pun pendapat ahli bahasa mengenai infleksi, yang jelas ialah infleksi merupakan faktor kepada sifat ‘flexible’ ayat bahasa Arab. Sebagai contohnya, cerita/isi mengenai “Muhamad berterima kasih kepada Ali” dapat diungkapkan dengan susunan-susunan berikut⁹ :

a. kata kerja + pelaku + objek

(5) شَكَرَ مُحَمَّدٌ عَلِيًّا [syakara Muhammad(un) ‘Aliyy(an)]

b. kata kerja + objek + pelaku .

(6) شَكَرَ عَلِيًّا مُحَمَّدٌ [syakara ‘Aliyy(an) Muhammad(un)]

c. pelaku/subjek + kata kerja + objek .

(7) مُحَمَّدٌ شَكَرَ عَلِيًّا [Muhammad(un) syakara ‘Aliyy(an)]

d. objek + kata kerja + pelaku

(8) عَلِيًّا شَكَرَ [ه] مُحَمَّدٌ [‘Aliyy(an) syakara Muhammad(un)]

Dari contoh-contoh di atas, jelas dilihat bahawa maknanya tidak berubah walaupun kedudukan perkataan-perkataan berubah, kerana baris akhir pelaku dan objek adalah tetap, iaitu “Muhammad(un)” dan “Aliyy(an)”.

Infleksi dalam bahasa Arab juga mempunyai tiga jenis kasus, iaitu nominatif, akusatif dan genitif. Setiap jenis ini mempunyai tanda-tandanya yang tertentu mengikut jenis perkataan yang perbincangannya amat panjang.

Bahasa Melayu pula tidak mempunyai sistem infleksi. Perubahan makna antara pelaku dan objek umpamanya diketahui melalui susunan/kedudukan perkataan di dalam sesuatu ayat. Susunannya adalah seperti berikut¹⁰

Pelaku/subjek + Kata Kerja + Objek

seperti

(9) Muhamad memuji Ali

Perbezaan yang amat ketara ini menyebabkan pelajar-pelajar Melayu menghadapi masalah yang begitu besar dalam mempelajari bahasa Arab. Mereka merasa sangat susah untuk memahami infleksi. Ini menyebabkan mereka selalu melakukan kesalahan ketika menggunakannya khususnya jenis infleksi yang tidak melibatkan perubahan makna, tetapi hanya sekadar perubahan fungsi nahu sahaja seperti dalam contoh 3 dan 4.

(2) Derivasi (al-Isytiqaq / al-Tasrif)

Antara ciri-ciri bahasa Arab yang utama ialah derivasi. Ia ditakrifkan sebagai terbitan sesuatu perkataan dari satu perkataan lain yang ada persamaan antara kedua-duanya dari sudut makna tetapi berbeza dari sudut perkataan¹¹, atau dengan kata lain yang lebih tepat, ia merupakan perubahan dalaman di dalam sesuatu perkataan, seperti contoh-contoh berikut

(10) كَاتِب [katib] (penulis)
 مَكْتُوب [maktub] (yang ditulis)
 مَكْتَب [maktab] (pejabat/meja)
 مَكْتَاب [maktabat] (perpustakaan/kedai buku)

Perkataan-perkataan di atas diterbitkan dari perkataan كَاتِب [kataba] atau كِتَابَة [kitabab].¹²

Satu perkara yang menarik tentang bahasa Arab berhubung dengan ciri derivasi ini ialah sesuatu akar kata boleh menerbitkan puluhan malah ratusan kata terbitan. Sebagai contoh/gambaran umum sahaja, sesuatu kata kerja yang mempunyai akar kata tiga huruf dapat menerbitkan 34 pola kata kerja dan 7 pola kata nama yang menjadikan jumlahnya 41 pola. Di samping itu, terdapat

tidak kurang dari 10 pola kata kerja yang berlaku penambahan huruf kepada akar kata kata kerja tiga huruf. Semuanya akan membentuk 410 pola. Ini tidak termasuk kata kerja yang mempunyai akar kata lebih daripada tiga huruf dan pola-pola penambahan yang kurang digunakan.

Bahasa Melayu pula merupakan bahasa aglutinatif yang cenderung menggunakan penambahan sama ada awalan, akhiran, sisipan atau apitan¹³. Contohnya penambahan awalan “pe” di hadapan kata kerja untuk memberi makna pelaku, seperti pekerja, penanam dan sebagainya.

Jelas dari keterangan di atas, pelajar-pelajar Melayu terpaksa menghadapi kesulitan yang agak besar dalam mempelajari bahasa Arab kerana banyaknya pola kata terbitan yang perlu diketahui atau dengan kata-kata yang lebih tepat, banyaknya pola-pola yang perlu dihafal dan diingat. Kesilapan berlaku sekiranya pola-pola ini tidak dikuasai dengan baik.

(3) Dari Sudut Genus/Jantina

Genus dalam bahasa Arab secara umumnya boleh dibahagikan kepada dua jenis, iaitu genus hakiki dan genus nahuan. Genus hakiki ialah perkataan-perkataan yang mempunyai lelaki/jantan atau perempuan/betina secara hakikat/realitinya, seperti: ibu, bapa, pelajar lelaki, pelajar perempuan, ayam jantan, ayam betina dan sebagainya.

Genus nahuan pula ialah perkataan-perkataan yang dari sudut hakikatnya tidak mempunyai lelaki/jantan atau perempuan/betina, tetapi hanya dianggap jantan (مذكر) [muzakkar] atau betina (مؤنث) [mu'annath] dari sudut perkataan dan nahu sahaja berdasarkan tanda-tanda tertentu. Tanda yang paling utama untuk mengetahui sesuatu perkataan itu betina dalam bahasa Arab ialah ta' marbutah (ة) (atau bunyi “ah” sekiranya dibarismatikan) yang berada pada akhir sesuatu perkataan, seperti

- (11) المدرسة [al-madrasat] (sekolah)
 الجامعة [al-jami'at] (universiti)
 الساعة [al-sa'at] (jam)
 السيارة [al-sayyarat] (kereta)

Walaupun begitu, terdapat perkataan-perkataan yang tidak diakhiri dengan ta' marbutah, tetapi dianggap juga sebagai betina dan dinamakan "betina majazi" (مؤنث مجازي) [mu'annath majazi], seperti : الشمس [al- syams] matahari). Jenis perkataan ini adalah terhad bilangannya dan tidak mempunyai kaedah tertentu, tetapi bergantung kepada penggunaan oleh orang-orang Arab sendiri. Di samping itu, ada juga perkataan yang diakhiri dengan ta' marbutah, tetapi maknanya jantan hakiki dan dinamakan "betina bentuk luaran" sahaja (مؤنث لفظي) [mu'annath Lafziy], seperti: حمزة [Hamzah] yang merupakan nama seorang lelaki.

Sebaliknya perkataan yang tidak diakhiri dengan huruf ta' marbutah tersebut dianggap jantan, seperti

(12)	المسجد	[al-masjid] (masjid)
	الكتاب	[al-kitab] (buku)
	القلم	[al-qalam] (pen)
	لبيت	[al-bait] (rumah)

Bahasa Melayu pula hanya mempunyai genus hakiki sahaja. Oleh itu, perkataan-perkataannya sama ada dikategorikan lelaki hakiki seperti ayah atau perempuan hakiki seperti ibu. Perkataan-perkataan selain dari itu tidak dikenakan pernyataan genus. Genus dalam bahasa Melayu dikenali melalui makna seperti . ayah, ibu, bapa dan sebagainya dan juga melalui perkataan-perkataan tertentu seperti: lelaki, wanita, akhiran a, akhiran i dan sebagainya seperti: anak lelaki, anak perempuan, mahasiswa, mahasiswi dan lain-lain lagi.

Dari keterangan di atas, dapat dilihat bahawa genus nahuan merupakan masalah kepada pelajar-pelajar Melayu dalam mempelajari bahasa Arab, kerana ia tidak terdapat dalam bahasa Melayu.

(4) Dari Sudut Bilangan/Jumlah

Perkataan dalam bahasa Arab dari sudut bilangan dibahagikan kepada tiga bahagian, iaitu. tunggal, duaan (مثنى) [muthanna] dan jamak/banyak. Duan dibentuk dengan menambahkan إن (bunyi "ani") atau ين (bunyi "aini") kepada kata tunggal, seperti: مسلمان [al-muslim (ani)] dan مسلمين [al-muslim (aini)] yang kata tunggalnya ialah المسلم [al-muslim].

Jamak pula dalam bahasa Arab terbahagi kepada tiga bentuk, seperti berikut .

- a- Sekiranya diakhiri dengan ن (bunyi “una”) atau من (bunyi “ina”), ia dinamakan جمع المذكر السالم [jama' al-muzakkar al-salim] seperti الملزمون [al-muslim (una)] dan المسلمين [al-muslim (ina)] yang bererti orang-orang Islam lelaki.
- b- Sekiranya diakhiri dengan ات (bunyi “atu/ati”), ia dinamakan جمع المؤنث السالم [jama' al-mu'annath al-salim], seperti المسلمات [al-muslimat(u/i)] yang bererti orang-orang Islam perempuan.
- c- sekiranya tidak diakhiri dengan dua jenis di atas dan berlaku perubahan dalaman kepada kata tunggal, ia dinamakan جمع التذكير [jama' al-taksir] seperti الطلاب [al-tullab] yang bererti pelajar-pelajar lelaki, iaitu jamak kepada perkataan tunggal الطالب [al- talib] yang bermakna seorang pelajar lelaki.

Dalam bahasa Melayu pula, perkataan hanya dibahagikan kepada dua sahaja, iaitu tunggal dan jamak. Duanan tidak ada dalam bahasa Melayu. Jamak pula dibentuk dengan diulang/ganda perkataan tunggal seperti: buku-buku, rumah-rumah dan sebagainya.

Dari keterangan di atas, dapat dilihat bahawa salah satu lagi di antara kesulitan yang terpaksa dihadapi oleh pelajar-pelajar Melayu dalam mempelajari bahasa Arab ialah kata jenis duaan serta bentuk-bentuk jamak.

(5) Dari Sudut Am Dan Khas

Dalam bahasa Arab, kata nama sama ada berbentuk المعرفة [al-ma'rifat] (Kata nama khas) atau النكرة [al-nakirat] (Kata nama am). Al-makrifah ditakrifkan dalam banyak buku-buku nahu sebagai perkataan yang menunjukkan kepada sesuatu yang tertentu seperti. Ahmad, Ali dan sebagainya, sementara al-nakirah pula ialah perkataan yang menunjukkan kepada sesuatu yang tidak tertentu, seperti كتاب [kitab] (buku), قلم [qalam] (pen), سيارة [sayyarat] (kereta) dan sebagainya.

Al-makrifat (kata nama khas) dalam bahasa Arab mempunyai enam jenis seperti berikut

- a- ganti nama, seperti **أنا** [ana] (saya), **أنت** [anta] (kamu lelaki)
- b- kata penunjuk, seperti **هذا** [haza] (ini), **ذلك** [zalika] (itu)
- c- partikel relatif, seperti **الذي** [allazi] (yang)
- d- kata nama yang mempunyai alif lam (**أل**), seperti **الكتاب** [al-kitab] (buku), **القلم** [al-qalam] (pen)
- e- **اسم العلم** [ism al-'alam] , iaitu nama khas sesuatu, seperti Muhamad, Ali
- f- kata nama yang disandarkan kepada **المعرفة** , seperti **كتابي** [kitabi] (buku saya)

Dalam bahasa Melayu juga terdapat istilah kata nama khas dan kata nama am. Kata nama khas sebagaimana disebut di dalam buku-buku nahu ialah kata nama yang merujuk kepada nama-nama secara khas, seperti. Ahmad, Ali dan sebagainya dan sebaliknya kata nama am pula ialah kata nama yang merujuk kepada sesuatu yang umum sifatnya, seperti: buku, sekolah dan sebagainya.

Dari penjelasan di atas, dapat dirumuskan perkara-perkara berikut

- a- Konsep kata nama am adalah sama dalam nahu bahasa Melayu dan Arab.
- b- Kata nama khas dalam nahu bahasa Melayu pula adalah sama dengan **اسم العلم** (nama khas sesuatu).
- c- Kata nama yang mempunyai alif lam (**أل**) dalam bahasa Arab tidak ada kategori nahu yang sama dengannya dalam bahasa Melayu¹⁴ Walaupun kata nama jenis ini mungkin diterjemahkan ke bahasa Melayu dalam beberapa keadaan dengan menggunakan kata penunjuk, seperti diterjemahkan **الكتاب** dengan “buku ini” dan **القلم** dengan “pen ini”, tetapi terjemahan begini bukanlah sesuai dilakukan dalam semua keadaan, lebih-lebih lagi kata penunjuk “ini” sebenarnya bukanlah merupakan kategori kata yang sama dengan alif lam, kerana ia sama dengan sejenis kata lain dalam bahasa Arab yang dinamakan kata penunjuk (**اسم الإشارة**) [ism al-isyarat], iaitu “ **هذا** ” [haza].

- d- Jenis-jenis al-makrifah selain dari tiga jenis di atas dalam bahasa Arab tidak dikategorikan kepada kata nama khas dalam bahasa Melayu.

Perbandingan di atas memperlihatkan bahawa kata nama yang beralif lam merupakan masalah yang paling besar kepada pelajar-pelajar Melayu dari segi pembelajaran, kefahaman, dan penggunaannya, berbanding dengan jenis-jenis lain kerana ia tidak mempunyai kategori bandingannya dalam bahasa Melayu.

(6) Dari Sudut Kesesuaian

Sebelum ini telah dibincangkan ciri-ciri bahasa Arab dan Melayu dari sudut infleksi, genus, bilangan dan am/khas. Dalam bahasa Arab terdapat keadaan-keadaan yang mesti disesuaikan antara dua perkataan tertentu dari keempat-empat sudut tadi. Contohnya ialah kesesuaian antara nama dan sifat nama, seperti

- (13) **الطالبة المجتهدة**
[al-talibat(u) al-mujtahidat(u)]
(pelajar perempuan yang rajin)

Kesesuaian antara dua perkataan di atas adalah seperti berikut .

- dari sudut infleksi kesamaan baris/bunyi akhir, iaitu "u"
- dari sudut genus kesamaan ta' marbutah (ة)
- dari sudut bilangan masing-masing merupakan kata tunggal
- dari sudut am/khas kesamaan alif lam

Oleh itu, contoh-contoh berikut adalah salah kerana tidak ada kesesuaian dari sudut-sudut di atas .

- (14) **الطالبة المجتهدة** [al-talibat(u) al-mujtahidat(a)]

Ayat ini adalah salah kerana tidak ada kesesuaian infleksi, di mana perkataan pertama diakhiri dengan "u" dan yang kedua dengan "a"

(15) الطالبة المجتهد [al-talibat(u) al-mujtahid(u)]

Ayat ini adalah salah kerana tidak ada kesesuaian genus, di mana perkataan pertama diakhiri dengan “ta’ marbutah” dan yang kedua tidak diakhiri dengannya.

(16) الطالبان المجتهد [al-talib(ani) al-mujtahid(u)]

Ayat ini adalah salah kerana tidak ada kesesuaian bilangan, di mana perkataan pertama dari jenis duaan dan perkataan kedua dari jenis tunggal.

(17) طالب المجتهد [talib(u) al-mujtahid]

Ayat ini adalah salah kerana tidak ada kesesuaian dari sudut am/khas, di mana perkataan yang pertama tidak mempunyai alif lam dan yang kedua mempunyainya.

Kesesuaian antara dua perkataan tertentu juga mungkin hanya disyaratkan pada dua sudut sahaja. Contohnya ialah antara subjek dengan predikat kata sifat seperti

(18) الطالبُ مجتهدٌ

[al-talib(u) mujtahid(un)] (pelajar itu rajin)

Kesesuaian di sini hanya pada sudut genus dan bilangan sahaja di mana kedua-dua perkataan di atas tidak mempunyai ta’ marbutah dan masing-masing merupakan kata tunggal.

Bahasa Melayu pula tidak mensyaratkan kesesuaian antara perkataan-perkataan tertentu sama ada dari sudut genus, bilangan atau am/khas. Asmah Haji Omar, ketika menerangkan sistem jumlah dalam bahasa Melayu menyatakan bahawa sungguhpun kita dapat membezakan jumlah mufrad atau tunggal daripada jumlah jamak, perbezaan ini terdapat dalam makna yang berdasarkan konteks kata bilangan, tetapi tidak melibatkan perubahan pada bentuk kata nama, kata kerja atau kata sifat¹⁵.

Kesesuaian dari sudut bilangan dalam bahasa Melayu bukan sahaja tidak disyaratkan, malah sebaliknya kadang-kadang dianggap satu kesalahan, seperti dalam contoh berikut :

(19) semua pelajar-pelajar

kerana perkataan “semua” sudah menunjukkan kepada jamak. Oleh itu, mengikut pendapat penulis, bahasa Melayu boleh dikatakan sebagai bahasa yang bersifat logik dan berpada, kerana dalam contoh di atas secara logiknya sudah memadai dengan makna jamak yang ditunjukkan oleh perkataan “semua” tanpa perlu dijamakkan lagi perkataan selepasnya. Ini berbeza dengan bahasa Arab, kerana dalam keadaan ini mesti dijamakkan perkataan kedua, seperti. جميع الطلاب [jami` al-tullab] (semua pelajar-pelajar - terjemahan langsung).

Ciri ini juga merupakan faktor kesulitan yang dihadapi oleh pelajar-pelajar Melayu dalam mempelajari bahasa Arab dan menyebabkan mereka selalu melakukan kesalahan ketika menggunakannya. Contoh-contoh kesilapan yang telah disebut sebelum ini sebenarnya merupakan contoh-contoh yang sememangnya kerap kali dilakukan oleh mereka.

(7) Dari sudut masa/kala

Masa dalam bahasa Arab pada asalnya difahami dari bentuk kata kerja itu sendiri atau dengan kata-kata lain, kata kerja dan masa dinyatakan serentak. Kata kerja dalam bahasa Arab terbahagi kepada tiga jenis yang menunjukkan kepada masa-masa tertentu, seperti berikut

- a. الفعل الماضي [al-fi`l al-madi] menunjukkan kepada masa lepas, seperti كتب [kataba] yang memberi makna “dia telah menulis”
- b. الفعل المضارع [al-fi`l al-mudari`] menunjukkan kepada masa sekarang atau akan datang mengikut konteks ayat, seperti يكتب [yaktubu] yang bererti “dia sedang/akan menulis”
- c. فعل الأمر [fi`l al-amr] menunjukkan kepada masa akan datang, disebabkan maknanya adalah suruhan seperti اكتب [uktub] yang memberi makna “tulishlah”

Walau bagaimanapun, apa yang disebutkan di atas hanyalah pada asalnya sahaja, kerana masa juga boleh difahami dari petanda-petanda lain. Sebagai contohnya, al-fi`l al-mudari` menunjukkan masa kini atau akan datang, tetapi sekiranya didahului oleh partikel لم [lam] (tidak), ia menunjukkan kepada

masa lampau. Oleh itu, ungkapan لم يكتب [lam yaktub] memberi makna bahawa “dia tidak menulis” pada masa lepas. Begitu juga dengan الـفي الماضي [al-fi’l al-madi] yang menunjukkan kepada masa lepas, tetapi sekiranya didahului dengan partikel إذا [idha] (apabila) ia menunjukkan kepada masa akan datang. Oleh itu, ungkapan إذا كتب [idha kataba] memberi makna “apabila dia tulis” yang menunjukkan masa akan datang.

Dalam bahasa Melayu pula, kata kerja dan masa merupakan dua perkara yang berasingan dan tidak dinyatakan serentak. Masa tidak difahami daripada kata kerja, tetapi daripada perkataan lain yang menunjukkan kepada masa-masa tertentu yang dinamakan “kata bantu aspek” seperti, sudah, akan, telah, belum dan sebagainya.

Dari keterangan di atas, didapati pelajar-pelajar Melayu menghadapi masalah yang agak besar dalam menguasai kata kerja dalam bahasa Arab kerana aspek kala dinyatakan serentak bersama-samanya. Kesulitan ini ditambah lagi dengan sifat kata kerja itu yang juga menunjukkan kepada genus dan bilangan secara serentak juga. Sebagai contohnya kata kerja كتب [kataba] yang memberi makna “dia (seorang lelaki) telah menulis” menunjukkan kepada pelakunya ialah lelaki, bilangannya ialah seorang dan kalanya ialah masa lampau. Oleh itu, boleh dikatakan bahawa bahasa Arab merupakan bahasa yang sangat ringkas dan padat.

Penutup

Dari perbincangan di atas, dapat dibuat kesimpulan bahawa terdapat perbezaan yang ketara antara ciri-ciri umum nahu bahasa Arab dan bahasa Melayu. Ini merupakan faktor yang menyebabkan pelajar-pelajar Melayu terpaksa menghadapi kesulitan yang besar dalam mempelajari bahasa Arab dan ini menyebabkan mereka banyak melakukan kesilapan ketika menggunakannya dari semua aspek yang telah dibincangkan tadi.

Kajian yang dilakukan oleh Saufi Man ke atas penuntut-penuntut peringkat tinggi, Pra Universiti Islam Antarabangsa tentang kesilapan penggunaan bahasa Arab, menunjukkan bahawa peratus kesilapan adalah tinggi, seperti berikut¹⁶

Jenis Kesilapan	Peratus
Am dan Khas	86 %
Genus	85 %
Infleksi dan keadaan kata kerja	60 %
Bilangan	30 %

Walaupun demikian, apabila dilihat kepada jenis-jenis kesilapan di atas, dapat dirumuskan secara umumnya bahawa kebanyakan kesilapan tersebut merupakan kesilapan penyesuaian antara perkataan-perkataan tertentu.

Nota

¹ Lihat: Imel Badi' Ya'qub. *Fiqh al-Lughat al-'Arabiyyat Wa Khasa'isuha*. m.s. 114 .

² Lihat: Ismail Hussein. *Sejarah Pertumbuhan Bahasa Kebangsaan Kita*. m.s. 3

³ Imel Badi' Ya'qub. *Fiqh al-Lughat al-'Arabiyyat Wa Khasa'isuha*. m.s. 128. Lihat juga . Abbas Hasan. *Al-Nahw al-Wafi*. m.s. 1/74

⁴ Ibn Jinniy. 1990. *al-Khasa'is*. m.s. 1/36

⁵ Ibn Faris. 1963. *al-Sahibiy*. m.s. 77

⁶ *Ibid*. m.s. 190 .

⁷ Istilah “kata saingan” dan “kata sandaran” ini adalah mengikut istilah yang digunakan oleh Zaaba dalam “Pelita Bahasa Melayu” m.s. 1/105-106.

⁸ Imel Badi' Ya'qub. *Fiqh al-Lughat al-'Arabiyyat Wa Khasa'isuha*. m.s. 132

⁹ Walaupun susunan-susunan ini mempunyai pengertian amnya yang sama, tetapi sebenarnya ia berbeza dari sudut makna yang tersirat.

¹⁰ kecuali di dalam ayat sonsang dan ayat pasif.

¹¹ Muhammad al-Antakiy. *Dirasat Fi Fiqh al-Lughat* m.s. 331 .

¹² Ini adalah mengikut perbezaan pendapat ahli-ahli bahasa Arab Golongan Basrah berpendapat asal perkataan-perkataan terbitan ialah al-masdar dan golongan Kufah pula berpendapat asalnya ialah kata kerja

¹³ Lihat Asmah Haji Omar. *Aspek Bahasa Dan Kajiannya* m.s. 55

¹⁴ Alif lam ini sama dengan “the” dan perkataan yang tiada alif lam sama dengan “a” dalam bahasa Inggeris secara umumnya.

¹⁵ Asmah Haji Omar. *Aspek Bahasa Dan Kajiannya*. m.s. 50-51

¹⁶ Lihat: Saufi Bin Man. *Tahlil al-Akhta' al-Lughawiyat Bi al-Markaz al-I'dadiy Fi al-Jami'at al-Islamiyyat al-'Alamiyyat Bi Malizia al-Mustawa al-Mutaqaddim*. Tesis Masters. m.s. 51-67

Rujukan

- Abbas Hasan. *al-Nahw al-Wafi*. Cetakan Kelima. Egypt Dar al- Ma'arif.
- Asmah Haji Omar. 1991 *Aspek Bahasa Dan Kajiannya*. Cetakan Kedua. Kuala Lumpur Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- _____ 1993. *Nahu Melayu Mutakhir* Edisi Keempat. Kuala Lumpur . Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Ibn Faris, Abu al- Husain Ahmad. 1963. *al-Sahibiy Fi Fiqh al- Lughat Wa Sunan al- Arab Fi Kalamiha* . Beirut · Mu'assasat Badran.
- Ibn Jinniy, Abu al- Fath Othman. 1990. *al- Khasa'is*. Cetakan keempat. Baghdad: Dar al- Syu'un al-Thaqafiyah al- Ammah.
- Imel Badi' Ya'qub. 1982. *Fiqh al-Lughat al- 'Arabiyyat Wa Khasa'isuha*. Cetakan pertama. Beirut Dar al- Ilm Li al-Malayin.
- Ismail Hussein. 1981 *Sejarah Pertumbuhan Bahasa Kebangsaan Kita*. Cetakan Kedua. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Muhammad al- Antakiy *Dirasat Fi Fiqh al- Lughat*. Cetakan Keempat. Beirut Dar al- Syarq al- Arabiy
- Saufi Bin Man. 1992. *Tahlil al-Akhta' al-Lughawiyyat Bi al-Markaz al-l'dadiy Fi al-Jami'at al-Islamiyyat al-'Alamiyyat Bi Malizia al-Mustawa al-Mutaqaddim*. Tesis Masters. al Khurtum.
- Zainal Abidin Bin Ahmad. 1965. *Pelita Bahasa Melayu*. Cetakan Kelima. Kuala Lumpur · Dewan Bahasa Dan Pustaka.